To: Jonge, H.M. de (Hugo)[5.1.2e @minvws.nl]
Cc: 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e . (5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]
Bcc: 5.1.2e 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e . (5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]; 5.1.2e)[5.1.2e @minvws.nl]
Sent: Sun 5/17/2020 5:55:05 AM
Subject: korte terugkoppeling informeel overleg met Raad van State
Received: Sun 5/17/2020 6:01:05 AM

Beste Hugo,

Vrijdag 15 mei 2020 was er een vruchtbaar informeel overleg tussen ambtelijk BZK/JenV/VWS met een delegatie van de Afdeling advisering van de Raad van State over:

a. het verzoek van de TK (motie Van der Staaij-Jetten) om voorlichting over de grondwettigheid van de noodverordeningen

b. het in voorbereiding zijnde voorstel voor de Tijdelijke wet Covid19.

Hierbij een korte vertrouwelijke terugkoppeling van de indrukken die ik uit dat overleg heb opgedaan.

Ad a. De Raad komt woensdag eind van de dag 20 mei met zijn voorlichting, die openbaar wordt als de TK daartoe besluit. Het beeld dat uit het overleg kan worden gedestilleerd ziet er als volgt uit. Eerst geeft de Raad uitleg over staatsnoodrecht (+ ga die verouderde wetgeving eens moderniseren) en crisisbestrijding (gebruik Wpg in acute fase is begrijpelijk). Vervolgens wijst de Raad erop dat naarmate de tijd verstrijkt de spanning tussen noodverordeningen en grondwettelijke grondrechten groter wordt. Daarbij komt ook de democratische legitimatie en de positie van de voorzitters van de veiligheidsregio's aan bod. Het is voor de Raad balanceren: aan de ene kant is juridisch duidelijk dat de noodverordeningen op onderdelen niet overeenkomen met de Grondwet, aan de andere kant lijkt er begrip voor het gebruik van de noodverordening als andere instrumenten tekortschieten. Vandaar dat de Raad het tot stand brengen van een tijdelijke wet ook zal ondersteunen. Voor de eigen geloofwaardigheid zal de Raad er echter niet aan ontkomen om te wijzen op het niet verenigbaar zijn van delen van de noodverordeningen met de Grondwet, die overigens het meest manifest is voor de regels die zien op bijeenkomsten binnen kerkgebouwen, moskeeën en humanistische bezinningscentra. De stevigheid en de toonhoogte van de voorlichting is nog voorwerp van discussie binnen de Raad.

Ad b. ook al was het concept-wetsvoorstel nog lang niet af, toch toonde de Raad zich positief over de gekozen richting: de grondrechtelijke problemen worden er mee opgelost en er blijft ruimte om als dat nodig is de Wpg in te zetten. Die ruimte lijkt overigens wel een beetje te worden beperkt. Als niet wordt gekozen voor een tijdelijke wet naast de Wpg maar voor opname van een tijdelijk hoofdstuk in de Wpg, dan acht de Raad dat behulpzaam. We hebben uiteengezet dat wat tot inwerkingtreding van de wet in 25 noodverordeningen is opgenomen, in deze wet of in de ministeriële regeling die eronder hangt wordt opgenomen en dat daarmee de bestaande noodverordeningen van de veiligheidsregio's verdwijnen. Ook dit centrale systeem van regelgeving krijgt steun, als het maar slagvaardig is. Daarom wordt anders dan in het concept-wetsvoorstel nu niet meer ingezet op een voorhang maar een nahang bij de TK. De tijdelijke wet ontneemt de minister van VWS overigens niet de bevoegdheid om art 7 Wpg in te zetten als de tijdelijke wet tekortschiet. Dat in de ministeriële regeling kan worden gedifferentieerd naar gemeente of regio etc. wordt ook als positief ervaren. Tegelijk zou er ruimte voor lokaal maatwerk moeten zijn (rol burgemeester). Wij hebben aangegeven dat t.a.v. de uitvoering/handhaving van de tijdelijke wet de keus gemeenten / veiligheidsregio nog onderwerp van politiek beraad is. Over de rol van de reguliere sectortoezichthouders (NVWA, IGJ, I-SZW etc.) is niet gesproken. De Raad heeft duidelijk gemaakt dat de toelichting uitgebreider en draagkrachtiger zal moeten zijn. De Raad van State zal, na de informele consultatie en de op 29 mei geplande behandeling in de MR van het wetsvoorstel, snel adviseren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e